

Kunt u deze nieuwsbrief niet goed lezen? Check de [pdf versie](#).

VOORWOORD

In november oogst je kiwi's, mispels, persimoen en kaki's. Verwijder valfruit en breng een dunne laag compost aan op de boomstrook. Haal wildopslag weg of verplant die. Plant eventueel een fruitboom ter herinnering, zoals amandel 'Robijn', walnoten of roodvlezige appels.

INHOUD

Voorwoord.....	1
Fruitige tuintips voor november.....	1
Snoei	1
Te snoeien fruitsoorten in november... 1	
Licht verstorende takken wegnemen... 1	
Vermeerdering	2
Te stekken fruitsoorten in november. 2	
Planten.....	2
Optimale plantafstanden..... 2	
Plantplannen voor kleinfruit? 2	
Onderhoud	2
Valfruit en mummies..... 2	
Allerlei.....	3
8 ^{ste} Walnotendag op zo 9 november!... 3	
Agenda.....	3

FRUITIGE TUINTIPS VOOR NOVEMBER

- Planten: blauwe bessen, blauwe honingbes, frambozen en jostabes.
- Snoeien en stekken van vlierstruiken.
- Snoeien van tweemaal dragende - en herfstframbozen.
- Licht verstorende takken bij appel- en perenbomen verwijderen.
- Winterstek onderstammen 'MM 106', Kwee en 'Saint Julien A'.
- Wortelstekken van bramen en pruimonderstam.

- Kweek een nieuwe plant van braam, taybes en loganbes door enkele scheuttoppen af te leggen.
- Plukken van kiwi's, mispels en kaki's.
- Na de eerste vorst: verwijder grote, onrijpe vijgen; laat kleine groene bolletjes hangen.
- Ruim alle valfruit op.
- Verwijder in de steenfruitbomen alle verdroogde vruchten (mummies).
- Boomstammen behandelen met stamafwit-middel tegen vorstscheuren.
- Bomen beschermen tegen wildvraat.
- Kweewortels beschermen tegen wintervorst.
- Breng ±2 cm bladmulch aan onder fruitbomen en kleinfruitstruiken.
- Reinig nestkastjes met heet water, laat drogen en hang ze terug.

Lees meer hierover in deze nieuwsbrief.

SNOEI

Te snoeien fruitsoorten in november

Raadpleeg de fruit-[snoeikalender](#).

Een gewone (uitdunnings-) snoei kan je in november doen bij bramen, frambozen,

FRUITSOORT	Snoeikalender per maand											
Nederlandse naam	J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
Kruisbes, klaberry												
Gewone kiel												
Krentenboomje												
Aardbeiboom												
apfelbes												
Pampoe												
Tanne bastant												
Sierkruis, dwergkruis												
Citrus, appelkruis												

Japanse wijnbes, taybessen, kruisbessen en trosbessen.

Volg eens een les/lezing in het snoeien van fruitbomen en fruitstruiken! → Zie agenda onderaan! [Lees meer](#)

Licht verstorende takken wegnemen.

Verwijder 2 à 3 dikke, steil groeiende takken bovenin appel- en perenbomen om meer licht bij het vruchthout te krijgen. Gebruik een scherpe snoeizaag of takkenschaar; snoei het vruchthout in de winter of vroeg voorjaar (februari-maart). Verwijder kankeraantastingen bij appelbomen, snoei bij droog weer met scherp gereedschap. [Lees meer](#)

VERMEERDERING

Te stekken fruitsoorten

Vijgen, kruisbessen, kiwibessen, kiwi, 'MM 106' (appelonderstam), Kwee A en Adams, kersonderstam 'Colt', pruimonderstammen, mirabelpruimen en jostabes. Sommige fruitsoorten kan je beter in een vorstvrije kas (in pot) stekken, maar de meeste soorten kuil je als winterstek in openlucht in. Volg eens een voordracht of workshop stekken! (o.a. op Zo 14 dec te Brakel) Raadpleeg de fruitstekkalender [Lees meer](#)

PLANTEN

Optimale plantafstanden

Laagstam (appel, peer, pruim) plant je op ca 1,50 m, half- en hoogstammen (appel, peer, pruim, kers, walnoot) op ca 7-10 m. Struiken van kruisbessen, rode- en zwarte trosbessen op ca 1 m. Leivormen van kleinfruit en appel & peer & trosbessen op 0,50 m. [Minitrees](#) & CAT's typen (zuilvormige appelbomen) op 0,50 of 0,60 cm.

Druiven plant je op 1,30 of 1,75 m in de rij en minstens 2 m tussen de rijen. Afhankelijk van de grondsoort, fruitsoort, ras en gebruikte onderstam kan de optimale plantafstand verschillen. Ook de onderstam en het gekozen plant- en teeltsysteem heeft een invloed op de optimale plantafstand.

Fruithagen van houtig kleinfruit zoals trosbessen, kruisbessen en frambozen plant je op de kleinste (30 cm) afstand. [Lees meer](#).

Plantplannen voor kleinfruit?

Plant in de herfst verschillende soorten kleinfruit om vanaf mei tot oktober te oogsten. Aardbeien, trosbessen, frambozen en kruisbessen leveren snel resultaat en passen in grote én kleine tuinen. Kruisbessen kunnen ook langs de rand van een moestuinbak worden geleid. Voor een smalle fruithaag zijn

druiven, bessen, kiwibes en herfstframbozen geschikt. [Lees meer](#).

ONDERHOUD

Valfruit en mummies

Valfruit Het valfruit opruimen lijkt een zinloze exercitie, maar het is van vitaal (bodem) belang het wel te doen. Het niet doen trekt insecten aan, je belast de bodem ermee en het verspreidt ziektes. Vroeger op het land speelde valfruit niet zo'n rol, aangezien de boerderij dieren er wel een smakelijke oplossing in vonden.

Mummies? Halloween is net geweest 😊.

Nee, het betreft hier de vruchtmummies en zijn de opgedroogde of achtergebleven vruchten die in de fruitbomen zijn blijven hangen.

Verschrompeld doen ze totaal geen dienst meer en trekken alleen maar schimmels en insecten aan. Verwijderen dus om de boom gezond te houden.

Vijgen

Vijgen zijn zomer- en herfstvruchten, rijk aan vezels en vitamines. Vijgen zijn schijnvruchten; de pitjes zijn het eigenlijke fruit, het vruchtvlees eromheen biedt bescherming. De vijg bevrucht zichzelf. De vruchtencyclus van de vijg is erg bijzonder. Er kunnen in dezelfde bladoksel vruchten zitten van dit jaar, maar ook vruchten van vorig jaar. De vruchten van het voorgaande jaar zijn rijp in het tweede jaar. Deze cyclus ontstaat voornamelijk in gebieden met koele zomers. Snoei jaarlijks tussen november en februari om de boom gezond te houden. Laat jonge bomen de eerste 2 à 3 jaar ongemoeid. Vijgen groeien op takken van het voorgaande jaar; te veel snoeien vermindert de oogst. Het sap kan de huid irriteren. Halveer lange scheuten bij vruchtsnoei en verwijder dode takken volledig. Wortels kunnen afgestoken worden bij te sterke groei. Snoeihout is geschikt voor stekken. Vijgen bevatten ijzer, calcium, vitamine C, pectine en stimuleren de darmflora. [Lees hier](#) over vijgenrassen en hun kenmerken en smaak.

Houtmulch

Houtmulch helpt de bodem vochtig te houden, voorkomt onkruid en verrijkt de grond bij afbraak. Let erop dat mulch de stam niet direct raakt om rotten te voorkomen.

ALLERLEI

8ste Walnotendag op zo 9 november!

Ben je walnotenteler of heb je plant-plannen, bezoek dan de walnotendag te B-3570 Alken (Limburg)!

In de voormiddag is er voor genodigden een overleg ivm bemesting, rassenkeuze en rondleiding met demo's.

In de namiddag (vrije toegang) is er een voorstelling van het bedrijf, de wasmachine en de droger. Toelichting van teeltmogelijkheden van pecans en hartnoten. Onderzoeksproject professionaliseren van de teelt in Vlaanderen. Rondleiding en bezoek aan aanplant met demo's. Locatie: zie agenda. [Meer info](#).

In volgende nieuwsbrief:

SNOEI:

Te snoeien in december.

Druiven in kas/serre snoeien.

VERMEERDERING:

Te stekken in december.

Fruitboomonderstammen stekken.

PLANTEN:

Bomen en struiken met kale wortels planten.

ONDERHOUD:

Vorstscheuren en vorstspleten voorkomen.

ALLERLEI:

Snoeilessen, entlessen.

Boekentips.

- Groente- en Fruit Encyclopedie. [Info](#).
- ABC van het plantenlatijn. Betekenis van botanische namen. [Info](#).

[Lees meer over deze tuinboeken](#)

AGENDA

Neem bij interesse contact op met de organisator door op de link te klikken.

Op zoek naar een spreker/lesgever voor uw vereniging? [Lees meer](#).

NOVEMBER 2025

- Ma 3 november 2025 (19u30) Tuinhier Voordracht "fruit kweken in een kleine tuin". Dult 17, B-2222 Itegem. [Info](#).
- Wo 5 november 2025 (18u30) Voordracht "bemesten in de groente- en fruittuin". Inkom 5€. Zaal Pax, Kerkhofweg 1 te B-9880 Aalter. [Info](#).
- Zo 9 november 2025 "8ste walnotendag te Alken (Limburg, BE). Org.: Notenwerkgroep (NWG). In de voormiddag (8-12u) enkel voor [genodigden](#) (inschrijven tot 6 nov). In de namiddag (12u30-17u30) voor iedereen vrij toegankelijk! **Locatie:** Walneut, Knipscheerstraat 57, B-3570 Alken (Limburg). Mogelijkheid tot [carpoolen](#). GRATIS toegang dank zij de sponsors. Meer [info over de walnotendag](#). Infobron: Vincent Turkelboom.
- Vrij 11 nov 2025 Tuinhier voordracht "kleinfruit". De Vrede, Lichtaartseweg 131, B-2250 Olen. [Info](#).
- Wo 12 nov 2025 (19u30) Tuinhier voordracht "Bessen en kleinfruit kweken". Stotert 75, B-2491 Olmen. [Info](#).
- Zo 16 november 2025 (9u30) Voordracht "aardbeienteelt" (junidrager, doordrager, rassen, teelttips). Locatie: Raad der Bommels, Maghermanlaan 11 te Ronse. [Info](#).
- Di 18 nov 2025 (19u30) Voordracht "Biologisch kleinfruit voor kleine en grote tuinen" (aalbes, kruisbes, braam, framboos, braamboos). Gildenhuis, Hamsesteenweg 2, B-9200 Grembergen (Dendermonde). Org.: BioMoestuiniërs. Inkom 5€. [Info](#).
- Vrij 21 nov 2025 (19u30) Voordracht "aanleg van een vaste plantenborder". Inkom 5€. Locatie: GOC, Geraardbergse steenweg 94, B-9090 Melle. [Info](#).

- Za 22 november 2025 (14-16u) start de **leifruitcursus** met het planten van leifruit. Er volgen nog drie lessen in januari, maart en juni over enten, winter- en zomersnoei. Locatie: Fruitteeltmuseum, [Kapelle \(NL\)](#). Voor beginners en gevorderden. Kosten: €100. [Info](#).
- Op zondag 23 november 2025 (10-17u) vindt de **vierde Wintermarkt** plaats in de tunnelserre van De Halsberg, Halsberg 9, B-9890 [Gavere](#). Je vindt er 50 lokale standhouders met streekproducten, zaden, plantjes en seizoensgroenten. Ook Tuinhier en Sara Everaert zijn aanwezig. [Meer info](#).
- Do 27 nov 2025 (19u30) Tuinhier voordracht "**druiven telen**". Volle Vaart, Vaartkom 6, B-2280 [Grobendonk](#). [Info](#).
- Za 29 nov 2025 (9-12u) **Snoeicursus van kleinfruit**. Deelname 20€. Locatie: Tectura B-9090 [Melle](#). [Info](#).
- Zondag 30 november 2025 (9u30) Voordracht "**winterwerk bij fruitbomen**". Eetcafé d'Akte, Gustaaf vander Steenstraat 6 te B-1750 [Lennik](#). [Info](#).
- ---

DECEMBER 2025.

- Zo 14 december 2025 (9u30) Voordracht "**planten vermeerderen dmv winterstekken**". t Schutterslokaal, Sint Martensstraat 8, B-9660 [Brakel](#). Inkom 3€. [Info](#).

SLOT

Opgelet! Vanaf maart 2026 is deze nieuwsbrief alleen nog als download beschikbaar op de website!

Komt deze nieuwsbrief bij jou in de SPAMbox? Voeg dan gdekinder@gmail.com toe aan uw contacten van uw e-mailprogramma. Probleem opgelost!

SOCIALE MEDIA EN BLOG

Blijf op de hoogte met het GdeKinder [X-account](#).

VORIGE NIEUWSBRIEF LEZEN?

Zie hiervoor de [webpagina](#)

Je ontvangt deze nieuwsbrief omdat je je hebt aangemeld. We behandelen je gegevens zorgvuldig en beschermen ze zo goed mogelijk.

TE VEEL NIEUWSBRIEVEN? Klik hier om je af te melden en uit te schrijven

1 november 2025 - mailing aan 6 218 fruit(tuin)minnende gezinnen.

Dank aan Natasja Andringa. voor het nalezen en de opmaaktips.

Bedankt voor uw aandacht!

Guy De Kinder, auteur van de Fruit-ABC nieuwsbrief

[Afmelden](#)
[Contact](#)